

A Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből válogatott mintegy száz Toulouse-Lautrec alkotás látható április 25-étől a pécsi JPM Csontváry Múzeum kiállításán. A két múzeum együttműködésének köszönhetően Csontváry Pécsett őrzött remekművei jelenleg három hónapig Budapesten, a Szépművészeti Múzeumban vendégeskednek, ez idő alatt pedig, július 30-áig, a pécsi JPM Csontváry Múzeum állandó kiállítási termeiben Henri de Toulouse-Lautrec (1864–1901), a 19. század egyik legkreatívabb alkotójának műveivel találkozhat a nagyközönség. (Kép: Toulouse-Lautrec - A L'Estampe originale borítója)

Henri de Toulouse-Lautrec-Monfa 1864-ben született az egyik legtekintélyesebb és legrégebb francia arisztokrata család sarjaként a dél-franciaországi Albiban. A művész rajztehetsége már egészen fiatalon megmutatkozott, így tanulmányait a korszak neves festőjének Fernand Cormonnak párizsi műtermében folytatta, ahol diáktársai voltak Émile Bernard, Loius Anquetin és Vincent van Gogh is. 1884-ben a Montmartre-ra költözött, amelynek pezsgő világa egyszerre jelentette otthonát és műveinek legfőbb inspirációját. Nem vágyott díjakra, elismerésekre, azt azonban fontosnak tartotta, hogy művei minél több emberhez eljussanak, így örömmel vette művei újságokban való megjelenéseit és lelkesen vetette bele magát az éppen születőben lévő műfaj, az utcai reklámplakátok világába. Az igazi ismertséget éppen első ilyen – a Moulin Rouge mulató számára tervezett – plakátja hozta meg 1891-ben. Innentől kezdve szenvedélyesen készített litográfiákat, azaz könyomatokat, mintegy 360 darabot, ezek közül harminc plakátot. Noha a litográfia technikája korábban sem volt ismeretlen, az 1890-es években virágkorát élte. Lautrec számára a festői és a litográfusi tevékenység egyenrangú volt.

A Szépművészeti Múzeum Grafikai Gyűjteménye több mint százezer alkotást őriz, köztük számos művész szinte teljes grafikai életművébe enged betekintést, így Lautrecébe is. A francia művész itt őrzött műveinek mintegy kétharmada kivételesen rövid idő alatt, nem sokkal a

művész halála után, az 1910-es évek első felében vásárlások és adományozások révén került az intézménybe. Lautrectól közel 240 művet őriz a budapesti intézmény – ehhez foghatóan gazdag állománnyal csak a párizsi Nemzeti Könyvtár és néhány németországi gyűjtemény rendelkezik. A Szépművészeti Múzeum kollekcója lehetővé teszi Toulouse-Lautrec grafikai munkásságának átfogó áttekintését, mind a funkció (plakátok, könyv-és folyóirat-illusztrációk, borítótervek, színházi műsorok- és szereposztások, kottacímlapok), mind a tematika vonatkozásában. A Szépművészeti gyűjteményében őrzött anyagból válogatott kiállításnak 2014-ben, a mester születésének 150. évfordulóján több mint százezer látogatója volt a fővárosban, de az elmúlt években nagy sikerrel mutatkozott be a különleges kollekción Rómában és Pekingben is.

Toulouse-Lautrec - Eldorado Aristide Bruant (1892)

A kiállításon tematikák szerint csoportosítva láthatók a művek. Elsőként a Párizsi éjszakák jellegzetes alakjai és a „sztárjai” láthatók. Megjelennek a 19. század végi szórakoztatóipar legfontosabb helyei, a zenés kávéházak, a táncos mulatók, kabarék és a kor legnépszerűbb hírességei (Aristide Bruant, Jane Avril, Yvette Guilbert). A tárlaton külön részt alkotnak a színházzal összefüggő művek: plakátok és szereposztások, valamint a színpadi- és nézőtéri jelenetek. Önálló egységet alkotnak a nyilvánosházakat bemutató alkotások is, a bordélyházak világának intim pillanatait szokatlan együttérzéssel ábrázoló 1896-os *Elles* (Lányok) litográfiai sorozat a művész legjelentősebb alkotásai közé tartozik. Külön csoportba kerültek a napközbeni szórakozást bemutató művek: barátok, kirándulások, közös vacsorák és a lóverseny témáját bemutató lapok.

A kiállítás kurátora **Bodor Kata**, a Szépművészeti Múzeum Grafikai Gyűjteményének művészettörténésze. A kiállítás arculatát **Böhm Gergely** tanszékvezető témavezetésével a PTE Művészeti Kar Tervezőgrafika szakirányának hallgatója, **Szath**

máry-Veres Kamilla

tervezte, akit

Kovács Eszter

segített.

{jcomments off}Forrás: JPM